

Skövde kommun

kommunstyrelsen@skovde.se

Rektorn vid Kåpplundaskolan

Gunnar.lord@skovde.se

Beslut för grundskola

efter tillsyn av Kåpplundaskolan
i Skövde kommun

Tillsyn i Kåpplundaskolan

Skolinspektionen genomför tillsyn i Skövde kommun under 2012. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Kåpplundaskolan besöktes av Skolinspektionen den 11 september 2012.

Fakta om skolan

Kåpplundaskolan r en grundskola som ligger i stadsdelen Kåpplunda i Skövde kommun. Skolan omfattar förskoleklass, årskurs 1-6 samt fritidshem som r fördelat på tre olika spår. I varje spår arbetar förskollärare, grundskollärare, resurslärare, fritidspedagoger och elevassistenter. Kåpplundaskolan utgör en skolenhet. Vid skolenheten finns två rektorer. En av rektorerna ansvarar för två av spåren. Den andra ansvarar för eleverna och personalen i det tredje spåret. Vid tillsynsbesöket fanns 71 elever i förskoleklassen och 414 elever i grundskolan.

Kåpplundaskolan redovisar måluppfyllelsen i årskurs 3 och 6 fr det senaste läsåret (från och med läsåret 2011/12 finns det nationella kunskapskrav för årskurserna 3, 6 och 9). Läsåret 2011/12 nådde 94 procent av eleverna i årskurs 3 kravnivån i svenska, 83 procent klarade kravnivån i svenska som andraspråk och 89 procent klarade kravnivån i matematik. Skolans redovisning av måluppfyllelsen i de olika ämnena i årskurs 6 läsåret 2011/12 visar att elevernas måluppfyllelse i de olika ämnena varierar mellan 93 och 100 procent.

Vid det nationella ämnesprovet för matematik nådde 86 procent av eleverna i årskurs 3 kravnivån för samtliga delprov läsåret 2011/12. Motsvarande siffra för svenska var 94 procent och svenska som andraspråk 80 procent. Läsåret 2011/12 var första gången de nationella ämnesproven i årskurs 6 genomfördes. Vid det nationella ämnesprovet för matematik nådde 90 procent av eleverna i årskurs 6 kravnivån för samtliga delprov. Motsvarande siffra för svenska var 94 procent, svenska som andraspråk 75 procent och engelska 96 procent.

Helhetsbedömning

Tillsynen visar att skolan måste utveckla arbetet med det systematiska kvalitetsarbetet. Det är viktigt att skolan genomför ett kvalitetsarbete som består i att systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Skolinspektionen konstaterar dock att skolan kommit långt i arbetet med att analysera specifika fokusområden så som de nationella ämnesproven i matematik som i ett led för att förbättra elevernas måluppfyllelse i ämnet.

Under tillsynen konstateras också att skolan måste utveckla arbetet med att utarbeta tgrdsprogram. Att det i programmen framgår tydligt vad skolan ska

göra för att tillgodose elevens behov är av stor vikt i arbetet med elever i behov av särskilt stöd. Det är också viktigt att skolan ser till att det finns en tydlighet i skolans rutiner kring upprättande av åtgärdsprogram då det i dagsläget är den enskilde läraren som beslutar om åtgärdsprogram, trots att beslutanderätten inte delegerats av rektor.

Tillsynen visar också att det finns brister i elevernas individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen. Den individuella utvecklingsplanen ska bland annat tydliggöra vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen.

Skolinspektionen pekar i denna tillsyn på ett antal områden som huvudmannen måste åtgärda för att förbättra elevernas måluppfyllelse. Mot denna bakgrund fattar Skolinspektionen följande beslut.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Skövde kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 10 januari 2013 redovisas för Skolinspektionen.

Trygghet och studiero

Bedömning

Skövde kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Trygghet och studiero.

- Det ska finnas en årlig plan mot kränkande behandling som innehåller dels konkreta åtgärder som skolenheten och varje särskild verksamhet avser att påbörja och genomföra under det kommande året utifrån en aktuell kartläggning, dels en redogörelse för hur föregående års åtgärder har genomförts.

Motivering

Enligt skollagen ska huvudmannen se till att det inom ramen för varje verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. Varje år ska det upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Den plan för likabehandling, mot diskriminering och kränkande behandling som finns vid Kåpplundaskolan upprättades i början av läsåret 2011/12 (vid tillsynsbesöket var planen för läsåret 2012/13 under utarbetande). Planen innehåller en redogörelse för hur skolan ska arbeta främjande, förebyggande och åtgärdande mot kränkningar. Av planen framgår också att skolan genomför en trivselenkät under läsåret för att utvärdera arbetet mot mobbning och kränkande behandling. I planen presenteras resultat från trivselenkäterna från föregående läsår. Dock framgår inte av planen någon redogörelse för hur de planerade åtgärderna från föregående läsår genomförts. Även fritidshemmet omfattas av planen men av planen framgår inte att skolan kartlagt fritidshemmets behov. Därmed framträder inte varje verksamhets behov.

Utredningen visar att skolans plan mot kränkande behandling inte uppfyller författningarnas krav. Planen omfattar flera olika verksamheter utan att det tydligt framgår vad som gäller för varje enskild verksamhet. Planen anger inte heller vilka konkreta åtgärder som skolenheten, och varje särskild verksamhet, utifrån en aktuell kartläggning avser påbörja och genomföra under det kommande året. Därmed utgår inte planen från de behov som finns i varje särskild verksamhet. Planen saknar även en redogörelse för hur föregående års åtgärder har genomförts. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

6 kap. 8 § skollagen

Särskilt stöd

Bedömning

Skövde kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Rektor ska se till att beslut fattas om åtgärdsprogram och att åtgärdsprogrammen anger vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas

Motivering

Enligt skollagen ska ett åtgärdsprogram utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses, och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Av rektorsintervju och dokumentstudier framkommer att åtgärdsprogram upprättas för elever i behov av särskilt stöd. Enligt rektor är det den enskilde läraren som upprättar åtgärdsprogram och som vid behov tar hjälp av specialpedagogen på skolan. Av de åtgärdsprogrammen som Skolinspektionen tagit

del av framgång att det är läraren som beslutar om och upprättar åtgärdsprogrammet. Enligt rektor finns det ingen delegation kring detta. Enligt rektor ska skolan under läsåret 2012/13 ta fram nya tydligare rutiner för arbetet med särskilt stöd. Bland annat kommer en tydligare mall att användas för upprättande av åtgärdsprogram.

De åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av överensstämmer inte med skollagens krav då elevens behov inte alltid tydligt framgår. Exempelvis är det i ett åtgärdsprogram istället framskrivet elevens styrkor och svagheter under rubriken Behov, "NN visar oftast intresse för skolarbetet" och "NN har ibland svårt att vara stilla och lyssna eller arbeta". De långsiktiga och kortsiktiga åtgärderna är inte på ett tydligt sätt relaterade till kunskapskrav samt läroplanens mål. Det är svårt att förstå vad eleven förväntas uppnå. I ovanstående exempel är åtgärden på organisationsnivå "Resurserna på skolan fördelas där de bäst behövs" och på gruppnivå "NN får del i elevassistent". I något program finns det exempelvis åtgärder, under rubriken kortsiktiga åtgärder men det framgår inte tydligt vad insatserna syftar till då åtgärderna som anges under rubriken Individnivå är av karaktären att de är svåra att utvärdera. I ett program framgår att eleven behöver särskilt stöd i svenska och matematik i årskurs 3. Dock framgår av skolans insatser att åtgärderna enbart sätts in i ämnet matematik. Skolans åtgärder för att hjälpa eleven i svenska framgår inte.

Av utredningen framgår att åtgärdsprogrammen inte anger elevens behov och hur de ska tillgodoseas. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs därför att avhjälpa denna brist.

Författning

3 kap. 9 § skollagen

Bedömning och betygssättning

Bedömning

Skövde kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Bedömning och betygssättning.

- De skriftliga omdömena i de individuella utvecklingsplanerna ska avse elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven.
- I de individuella utvecklingsplanerna ska framgå vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt

Motivering

Enligt skollagen ska läraren vid utvecklingssamtalet i en skriftlig individuell utvecklingsplan ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven i de ämnen som eleven får undervisning i, och sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen.

De skriftliga omdömen som Skolinspektionen tagit del av uppfyller inte alla författningarnas krav och är av skiftande kvalitet. Samtliga omdömena är utformade med kryss i en mall. För en elev kan det i ett ämne framgå "Följer förväntad nivå på årskursen". Det framgår inte tydligt i de skriftliga omdömen hur elevens kunskapsutveckling förhåller sig till kunskapskraven i respektive ämne. Som exempel kan nämnas att läraren svarar ja på frågan om eleven hittills har nått målen i ämnet utan att lämna någon förklaring till vad detta innebär. Det framgår inte heller av de individuella utvecklingsplanerna vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen.

Utredningen visar att de individuella utvecklingsplanerna inte alltid innehåller omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven i de ämnen som eleven får undervisning i. De sammanfattar inte heller alltid vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

10 kap. 13 § skollagen

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen**Bedömning**

Skövde kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Rektorn ska ansvara för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen

Motivering

Enligt skollagen ska det på skolenhetsnivå genomföras ett kvalitetsarbete som består i att systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara

att de mål som finns för utbildningen i skollagen och i andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls och kvalitetsarbetet ska dokumenteras.

Ett av de verktyg som skolan använder är den årliga kvalitetsredovisningen. Redovisningen bygger på en mall som kommunen tagit fram. I mallen förväntas skolan skatta hur de lyckats med att utveckla verksamheten. Skattningen görs utifrån en sexgradig skala. Enligt rektor används kvalitetsredovisningen mer som ett sätt att rapportera till förvaltningen än som ett instrument för utveckling. Skolan har bland annat sammanställt elevernas kunskapsresultat i de olika årskurserna. De analyser som görs är enligt Skolinspektionen ofta korta och det är svårt att se kopplingen mellan analys och åtgärder för att utveckla verksamheten. Inte heller finns det några dokumenterade analyser i kvalitetsarbetet av skolans resultat och arbete som leder fram till en planering eller utvecklingsmål. Åtgärderna är också svåra att härleda till behoven då de olika kartläggningsområdena på förhand är bestämda av förvaltningen enligt rektor. Enligt rektor är det lättare att på ett stringent sätt arbeta med de områden som skolan själv "äger", så som exempelvis utvärderingen av de nationella ämnesproven i matematik.

Av utredningen framgår att det finns brister i skolans kvalitetsarbete. Detta eftersom det saknas ett kvalitetsarbete för skolenheten som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen. Som en följd av de brister som finns i det systematiska kvalitetsarbetet saknas därför viktiga underlag, till exempel analyser och utvärderingar av det pedagogiska arbetet, elevers resultat och värdegrundsarbetet, för att kunna bedriva ett effektivt arbete för att identifiera eventuella utvecklingsbehov. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

4 kap. 4, 5 §§ skollagen, Lgr 11 punkt 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns ansvar

Ledningsstruktur och organisering av utbildningen

Bedömning

Skövde kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Ledningsstruktur och organisering av utbildningen.

- Rektor har beslutat om sin enhets inre organisation och fattar i övrigt de beslut som följer av författningarna
- Det är tydligt i vilka fall, och till vem, rektor har överlåtit enskilda beslutsbehovigheter

Motivering

I skollagen anges att det pedagogiska arbetet vid en skolenhet ska ledas och samordnas av en rektor. Rektor beslutar om sin enhets inre organisation och fattar i övrigt de beslut och har det ansvar som framgår av särskilda föreskrifter i skollagen och andra författningar. Enligt skollagen får rektor uppdra åt en anställd eller en uppdragstagare vid skolenheten som har tillräcklig kompetens och erfarenhet att fullgöra enskilda ledningsuppgifter och besluta i de frågor som författningarna medger. Beslut om åtgärdsprogram kan delegeras till annan än rektor om detta beslut inte innebär undervisning i annan elevgrupp eller enskilt, eller beslut om anpassad studiegång.

Enligt uppgift från skolledningen är Kåpplundaskolan en skolenhet, skolenheten har två rektorer. Skolinspektionen påpekade i den förra tillsynen år 2008 att det fanns otydligheter i skolans organisation då den inte upplevdes som en sammanhängande enhet.

Av skolans åtgärdsprogram framgår att det är den enskilde läraren som beslutar om åtgärdsprogram för elever i behov av särskilt stöd. Enligt rektor har beslutanderätten inte delegerats. Det har enligt rektor inte heller gjorts någon individuell prövning om den enskilde läraren har den kompetens och erfarenhet som krävs för att fullgöra den enskilda ledningsuppgiften.

Utredningen visar att Kåpplundaskolan är att betrakta som en skolenhet. En skolenhet får bara ha en rektor enligt skollagen. Eftersom skolenheten har två rektorer går det inte formellt att fastställa vem som är rektor för skolenheten, vilket medför att rektor inte beslutat om sin enhets inre organisation. Det går inte heller att avgöra vilka av de beslut som enligt författningarna ligger inom rektors ansvarsområde som är fattade av rätt person. Av utredningen framkommer också att det finns otydligheter i skolans rutiner kring särskilt stöd. Av åtgärdsprogrammen framkommer inte att det är rektor som fattar beslut om åtgärdsprogram. Besluten fattas av lärare trots att uppgiften inte delegerats till dem. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs avhjälpa bristerna.

Författning

2 kap. 9-10 §§ skollagen

I ärendets slutliga handläggning har deltagit Elisabeth Fogelberg.

På Skolinspektionens vägnar

Magnus Haglund
Enhetschef

Hamid Zafar
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med

anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).